

Prezentare carte - Ion Dumitrașcu - Treizeci și trei de zile de fericire. O fascinantă călătorie la Santiago de Compostela, Constanța

Motto: „Pelerinajul religios este o constantă a umanității. El are motivații multiple și semnificații spirituale profunde când este trăit intens și înțeles corect. Pelerinii sunt oameni care doresc să viziteze și să venereze locurile sfinte biblice, mormintele martirilor, moaștele sfinților, icoane făcătoare de minuni sau locuri unde trăiesc duhovnici smeriți.” - P.F.P. Daniel - Patriarhul BOR.

De la bun început vreau să salut în mod deosebit publicarea și apariția acestei cărți, ce se constituie într-un bogat, generos, captivant și apetisant jurnal de călătorie, lucrare scrisă și realizată de autorul - călător și pelerin, unul dintre protagoniștii acestei cărți, în persoana domnului Ion Dumitrașcu - care a avut binecuvântata ocazie și fericitul prilej de a vizita, între altele, frumosul și miraculosul edificiu religios - spiritual de la Santiago de Compostela!...

Eu personal vreau să-l felicit în mod deosebit și pentru realizarea acestei călătorii inițiatice, dacă îmi permiteți, și pentru curajul scrierii și alcătuirii acestei cărți - jurnal, ce conține încărcătura vibrantă și emoționantă, a unei sincere, profunde și autentice mărturisiri, lucrare ce poartă titlul, simbolic și generic - “Treizeci și trei de zile de fericire. O fascinantă călătorie la Santiago de Compostela”.

În cele ce urmează, aș vrea să scriu câteva rânduri despre importanța, rolul, locul și rostul pelerinajului în viața spirituală a noastră, a oamenilor, a credincioșilor, căci pelerinajul este o formă de procesiune religioasă care se prezintă sub forma unei deplasări a unui grup de credincioși pelerini, pe jos sau, mai nou, cu diferite mijloace de transport, la un loc declarat sfânt.

Acesta poate să fie o biserică, templu, moschee, munte, icoană, relicvă sfântă, fântână, izvor, peșteră etc.

Pelerinajul se practică în toate religiile din lume, unele drumuri și locuri de pelerinaj devenind renumite.

Astfel, pentru creștini sunt: Ierusalim, Roma, Sfântul Munte Athos, Instambul (Constantinopol), Lords, Fatima, Santiago de Compostela (cu Drumul lui Iacob), Lourdes. Telul pelerinilor evangheliști luterani fiind Loccum - Volkenroda, iar pentru lumea musulmană Mekka.

A. Principalele motive ale pelerinajului sunt următoarele:

1. Pelerinajul este un memorial - vizual al locurilor unde s-a arătat în lume iubirea și lucrarea minunată a lui Dumnezeu pentru oameni și prin oameni. Pelerinul vrea să atingă locul sfânt sau moaștele sfântului în care și prin care s-a arătat prezența sfințitoare a lui Dumnezeu, într-un mod deosebit de intens, pentru ca el, pelerinul, să-și intensifice credința și iubirea sa pentru Dumnezeu.
2. Cu alte cuvinte, pelerinajul se face pentru a intensifica rugăciunea și viața spiritual în general.
3. Pelerinajul este adesea un act spiritual de mulțumire adusă lui Dumnezeu pentru binefacerile primite de la El; ca atare, pelerinajul este în sine un act de asceză sau nevoință și o ofrandă de recunoștință.
4. Pelerinajul cuprinde și un act de pocăință pentru păcate, fiind completat cu mărturisirea păcatelor și cu rugăciuni de iertare pentru mântuirea sufletului.
5. Pelerinajul poate fi motivat și de o dorință puternică de a primi ajutorul lui Dumnezeu spre a realiza o lucrare importantă sau a primi vindecarea de o boală trupească sau sufletească.

Prezentare carte - Ion Dumitrașcu - Treizeci și trei de zile de fericire. O fascinantă călătorie la Santiago de Compostela, Constanța

B. Semnificațiile spirituale profunde ale pelerinajului arată în același timp folosul său spiritual atât pentru viața personală a pelerinului, cât și pentru viața Bisericii în general.

1. Pelerinajul - căutare și experiență a sensului sacru al existenței

În pelerinaj Dumnezeu și omul se caută reciproc și se întâlnesc în mod spontan și misterios. În acest sens, experiența lui Avraam a devenit o icoană spirituală a pelerinajului.

Avraam părăsește patria sa, Urul Caldeii, și pleacă departe, către o țară pe care Dumnezeu i-o promite, spre Canaan (Facere 12, 1-5).

Pelerinajul lui Avraam este răspunsul lui la chemarea lui Dumnezeu. Astfel, în pelerinaj se exprimă un apel al lui Dumnezeu Care caută pe om și un răspuns al omului pentru a ajunge la un loc ales și binecuvântat de Dumnezeu. Legătura tainică dintre răspunsul omului la chemarea lui Dumnezeu și călătoria spre locul promis este credința.

În acest înțeles tâlcuiește Sfântul Apostol Pavel pelerinajul lui Avraam din Caldeea spre Canaan. „Prin credință, Avraam, când a fost chemat, a ascultat de a ieși la locul pe care era să-l ia spre moștenire și a ieșit neștiind încotro merge. Prin credință, a locuit vremelnic în pământul făgăduinței, ca într-un pământ străin, locuind în corturi cu Isaac și cu Iacov, cei dimpreună moștenitori ai aceleia și făgăduințe; căci aștepta cetatea cu temelii puternice, al cărei meșter și lucrător este Dumnezeu”(Evrei 11, 8-10).

În Canaan, Dumnezeu Se arată în chipul a trei oameni pelerini care vin la Avraam, la stejarul din Mamvri (cf. Facere 18, 1-8), și sunt primiți cu ospitalitate de acesta.

Astfel, Avraam - pelerinul, stabilit vremelnic în Canaan, devine deodată gazdă pentru Dumnezeu - Pelerinul. În cei trei pelerini de la Mamvri, tradiția creștină a contemplant prezenta tainică a trei ființe cerești (trei îngeri sau Sfânta Treime).

Independența prin cultură

Credința ca experiență a pelerinului spre o patrie sfântă, cerească, nouă, aleasă și binecuvântată de Dumnezeu, este dinamica vieții spirituale în Sfânta Scriptură (vezi Levitic 19, 34, 36; Iov 19, 15; 31, 32; Psalmi 88, 15-16; 104, 1-5; 118, 54; 67, 36; 2 Corinteni 5, 6-8; 1 Petru 2, 11; Evrei 11, 14-15). Căutarea acestei patrii cerești este în același timp pregustare, prin credință și speranță, a prezenței ei în viața spirituală a credinciosului (cf. Efeseni 2, 19).

Această dimensiune a vieții creștine de pregustare a Împărăției lui Dumnezeu prin credință a fost descrisă în Epistola către Diognet astfel: creștinii „locuiesc fiecare în propria sa patrie, dar ca niște străini... Orice țară străină este patria lor și orice patrie le este o țară străină”.

Pelerinajul religios este o căutare în lumea aceasta a ceea ce nu este din lumea aceasta: „Împărăția lui Dumnezeu” despre care Domnul nostru Iisus Hristos a spus: „Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu...” (Matei 6, 33), dar și: „Împărăția Mea nu este din lumea aceasta” (Ioan 18, 36).

Dumnezeu - Pelerinul în căutarea omului și omul-pelerin deplin îndreptat spre Dumnezeu se arată în taina lui Iisus Hristos (cf. Ioan 16, 28; 12, 32). Fiul lui Dumnezeu Se naște în lume ca Om pe când Maria și Iosif se aflau în călătorie, pelerini în Betleem, apoi călătoresc și locuiesc vremelnic în Egipt.

După ce revine în Galileea și crește mai mare, copilul Iisus practică pelerinajul la Ierusalim. Pelerinul în vârstă de 12 ani știe că templul sfânt din Ierusalim este simbolul Casei Tatălui Său din ceruri (cf. Luca 2, 48-50), dar în același timp templul, ca loc sfânt, reprezintă și taina însăși a lui Iisus Hristos (cf. Ioan 2, 19-21), deoarece Fiul este în Tatăl și Tatăl este în Fiul (cf. Ioan 10, 38; 14, 11 și 17, 21), iar în Iisus Hristos „locuiește trupește toată plinătatea Dumnezeirii” (Coloseni 2, 9).

Prezentare carte - Ion Dumitrașcu - Treizeci și trei de zile de fericire. O fascinantă călătorie la Santiago de Compostela, Constanța

În ultimul pelerinaj al lui Iisus Hristos la Ierusalim se descoperă sensul cel mai sfânt al pelerinajului. Intrarea Sa triumfală în Ierusalimul pământesc, unde avea să fie răstignit, devine prefigurare sau anticipare a intrării Sale în Ierusalimul ceresc. În Iisus Pelerinul răstignit la Ierusalim, pelerinajul se transformă în Paște (cf. Ioan 10, 17-18; 1 Corinteni 5,7), călătoria pământească se împlinește și se transformă în trecere sau mutație cerească: „Am ieșit de la Tatăl și am venit în lume; iarăși las lumea și Mă duc la Tatăl” (Ioan 16, 28). „În casa Tatălui Meu multe locașuri sunt. (...) Mă duc să vă gătesc loc. Și dacă Mă voi duce și vă voi găti loc, iarăși voi veni și vă voi lua la Mine, ca să fiți și voi unde sunt Eu” (Ioan 14, 2-3; cf. Ioan 17, 24; 1 Tesaloniceni 4, 17; Evrei 10, 19-25).

Iisus - Pelerinul la Ierusalim, respins dintre oameni, prin Răstignire, revine la ei prin Înviere. Dar Iisus Hristos - Pelerinul Înviat nu mai intră în templul de zid al Ierusalimului pământesc, ci din Ierusalimul ceresc al Învierii Sale călătorește ca un necunoscut spre Emaus, pentru a face din fiecare pelerin o gazdă, un primitor de Dumnezeu. Pelerinajul exterior spre Emaus este însoțit de un pelerinaj interior, spiritual, la „locurile sfinte” din Sfintele Scripturi (cf. Luca 24, 27 și 32, 44, 45).

Acest pelerinaj încălzește inimile pelerinilor Luca și Cleopa, pentru că iubirea divină - foc ceresc - le-a atins și le-a deschis inima, iar apoi comuniunea sau împărtășirea euharistică le deschide ochii sufletului, să-L recunoască pe Cel pe care L-au primit în casa și în ființa lor.

El, Iisus Hristos - Pelerinul, Se face iarăși nevăzut (cf. Luca 24, 13-35) tocmai pentru că prin comuniunea euharistică le-a devenit interior, a devenit viața vieții lor, rostul sfânt, sensul ultim și deplin, al existenței umane sfințite în iubirea veșnică a lui Dumnezeu.

Taina de la Emaus arată că pelerinajul s-a transformat în Sfânta Euharistie și în Casă vie a lui Dumnezeu, în Biserică, iar Biserica este pelerină, călătorind spre înviere și pregustând viața veșnică a Împărăției cerurilor (cf. Evrei 12, 22-23; 13, 14).

Astfel, omul, ființă creată după chipul lui Dumnezeu Cel Sfânt, găsește în sfințenie sensul ultim și deplin al existenței sale.

Independența prin cultură

Pelerinajul are și un sens profetic pe care un teolog contemporan îl descrie astfel: „Aceste adunări ale unui popor (de pelerini), care cântă credința sa, simbolizează și inaugurează adunarea multiplă a neamurilor (națiunilor), anunțată în ultimele capitole ale (cărții) lui Isaia și marile vedenii ale Apocalipsei.

De la Avraam încoace toți oamenii credinței sunt de altfel pelerini, mergând prin pustie către țara făgăduită; puțin câte puțin ei își dau seama că Iisus Hristos îi însoțește pe cale și îi invită să-L recunoască în «frângerea pâinii»” (Luca 24, 35).

2. Pelerinajul - înnoire și îmbogățire a vieții spirituale

La locurile de pelerinaj vin oameni diferiți din regiuni sau țări diferite. Motivațiile și dorințele lor sunt diferite. Vârstele, starea socială, gradul de cultură, intensitatea credinței, sensibilitatea spirituală - toate sunt diferite. Această diversitate adunată laolaltă se vede mai ales la pelerinajele legate de hramurile locurilor sfinte sau sărbătorile sfinților ocrotitori sau patroni spirituali ai acestor locuri.

Un teolog apusean descrie participarea oamenilor într-un loc de pelerinaj în aceste cuvinte: „Locurile de pelerinaj atrag turistul și pelerinul, tânărul și bătrânul, omul sănătos și bolnavul,

Prezentare carte - Ion Dumitrașcu - Treizeci și trei de zile de fericire. O fascinantă călătorie la Santiago de Compostela, Constanța
familiile și indivizii, evlaviosul și curiosul, cel ce face milostenii și hoțul de buzunare, cel ce caută de suflet și negustorul.

Natura însăși a pelerinajului face ca diferențele sociale obișnuite să dispară, deoarece pelerinii, în marea lor diversitate, trăiesc experiența unui loc comun, bazat pe experiența unificatoare a pelerinajului.

Pelerinajul însuși reflectă nu numai realitatea fundamentală a Bisericii, popor al lui Dumnezeu săvârșind pelerinajul vieții, ci încă mai mult, realitatea umanității însăși, totalitatea oamenilor în drum spre tainicul de dincolo de lume. Acest misterios de-dincolo al umanității se poate vedea și trăi oarecum în pelerinaj”.

Prin urmare, experiența pelerinajului este un prilej de înprospătare a vieții spirituale și de întărire a credinței.

În experiența spirituală a pelerinajului, cei ce au credința mai slabă au prilejul să o întărească văzând credința mai puternică a altora; cei ce au răbdare mai puțină se întăresc văzând răbdarea altora; cei ce se roagă mai puțin și mai superficial se îmbogățesc și se înnoiesc din rugăciunea fierbinte a altora, a tuturor.

În pelerinaj suntem influențați de alții și influențăm pe alții prin felul nostru de a fi prezenți acolo. În general sunt oameni însetați de mai multă viață spirituală, pe care nu o oferă totdeauna propria lor parohie sau mănăstire, sau pentru că s-au prea obișnuit cu acestea.

Așadar, pelerinajul învinge rutina. În pelerinaj Duhul Sfânt trezește în om o dorință mai mare de sfințenie, de înnoire a vieții.

Când pelerinajul este însoțit de rugăciuni, de priveghere, de spovedanie, de împărtășire euharistică, de convorbiri duhovnicești cu alți pelerini, el este un izvor de bucurie și pace interioară, un prilej de îmbogățire spirituală.

Pelerinii oferă bani sau daruri material bisericilor din locurile de pelerinaj, ca semn că primesc în schimb daruri spirituale, binecuvântări pentru viața și activitatea lor. Lumina și frumusețea de pe fețele pelerinilor în timpul slujbelor religioase ale pelerinajului arată lumina adunată de ei în suflet prin rugăciunea comună a sărbătorii.

Întâlnirea cu locurile sfinte, moaștele sfinților, icoanele sfinților și persoane cu viață smerită și sfântă, devine izvor de binecuvântare, iubire și luminare interioară a pelerinului.

Pentru toate acestea și multe alte motive, pelerinajul este o sărbătoare a vieții, luminată de sfințenie, o icoană și o pregătire a bucuriei veșnice în prezența lui Dumnezeu. Pelerinajul sfințește timpul vieții pământene și îl deschide spre veșnicie.

Avem speranța că în fiecare pelerinaj, pelerinii trăiesc cu multă intensitate taina sfințirii timpului și bucuria întâlnirii cu Iisus Hristos și cu sfinții Lui.

Cu alte cuvinte, pelerinajele au avut de-a lungul veacurilor o influență benefică asupra vieții persoanelor și popoarelor: au contribuit la întărirea și înnoirea vieții religioase, au consolidat identitatea și unitatea spirituală a comunităților umane dintr-o regiune, au contribuit la apropierea între Biserici naționale diferite și între grupuri etnice diferite, au contribuit la îmbogățirea culturii popoarelor și au imprimat civilizației umane universal dinamica progresului spiritual, căutarea sacralului și a vieții veșnice.

Prezentare carte - Ion Dumitrașcu - Treizeci și trei de zile de fericire. O fascinantă călătorie la Santiago de Compostela, Constanța

Altfel spus, pelerinajul adevărat este o multiplă binecuvântare pentru persoane și popoare mai ales când devine răspuns la apelul - îndemn: "Căutați pacea cu toți și sfințenia fără de care nimeni nu va vedea pe Dumnezeu" (Evrei 12, 14)...

În altă ordine de idei, schimbând puțin registrul discuției, în rândurile următoare mă voi apleca și concentra, mai mult, asupra pelerinajului spre Santiago de Compostela, abordând discuția/dezbaterea pe această temă și subiect, din perspectiva istorică, căci, dacă în evul mediu pelerinajele spre locurile sfinte din Palestina erau frecvente, se poate spune că, tot așa de numeroase erau și călătoriile la Roma, locul martiriului Sfinților Apostoli Petru și Pavel.

Compostela nu reprezintă nici drumul spre un loc al martiriului Sf. Ap. Iacov nici acela spre sediul bisericii apostolice a creștinătății.

Cu toate acestea, pelerinajele medievale spre Santiago de Compostela au constituit un fenomen de masă, în evul mediu!

Pentru orice creștin, în epoca respectivă, a merge în "hagialic", la Ierusalim, era o datorie sfântă. Dar, cucerirea de către arabi a locurilor sfinte din orientul apropiat a declanșat, la nivel european, marea aventură a punerii în mișcare a sute de mii de pelerini, fenomenul fiind cunoscut în istorie sub denumirea de cruciade. Acestea s-au desfășurat pe cuprinsul a mai multe secole.

Prima cruciadă condusă de Godefroi de Bouillon în anul 1099 d. Hr. s-a soldat, după cum bine se știe, cu recucerirea sfântului mormânt din Ierusalim și fondarea regatului creștin din Țara Sfântă. Și pelerinajele având ca destinație Roma, pentru venerarea moaștelor celor doi Apostoli Petru și Pavel, au cunoscut un enorm succes, în special în secolele V - VIII d. Hr.

De asemenea, mormântul Sf. Martin - Apostolul galilor, Episcop de Tours, va deveni sanctuarul național al Merovingienilor, în special de creștinii catolici francezi. Din secolul al VI-lea până în secolul al X-lea, locurile de pelerinaj prosperă, atrăgând mulțimi considerabile de creștini.

Dar, cum s-a născut ideea pelerinajului la mormântul Sfântului Iacov de la Compostela, devenit celebru în toată Europa medievală? Viața Sfântului Iacob supranumit „cel mare” și fenomenul drumeției masive spre Compostela sunt învăluite într-o negură de legendă. Iar pelerinajul spre Santiago de Compostela devine o caracteristică a evului mediu, neatinsă în grandoare vreodată!

La fel de adevărat este și faptul că este foarte dificil să separăm legenda de realitatea istorică. Iacov era fiul cel mare al lui Zevedeu și al Mariei - Salomeia și frate al Sfântului Ioan Evanghelistul. El a fost unul din primii apostoli chemați de către Mântuitorul Iisus Hristos. Când El le-a cerut apostolilor Săi, să meargă în lume pentru a răspândi Evanghelia Sa, lui Iacov i-a revenit greaua sarcină să meargă să convertească la creștinism populațiile celtiberice, din peninsula iberică, viitoarea Spanie.

Era o misiune aproape imposibilă dacă ne gândim la faptul că, după tradiție, erau numai doi cei care aveau să-l însoțească în această călătorie. După o vreme, Sfântul Apostol Iacov se întoarce în Palestina unde continuă să predice Evanghelia lui Iisus Hristos și botează numeroși oameni care devin adepții noii credințe.

Furioși pe succesul în continuă creștere al cuvântărilor Apostolului, evreii avându-l în fruntea lor pe scribul Josias, l-au arestat și, cu funia de gât, l-au dus pe Iacob cel mare la regele Irod Agripa I.

Acesta l-a condamnat la moarte. În drumul spre locul execuției, Iacov a vindecat un paralytic. La vederea miracolului, Josias s-a aruncat la picioarele apostolului cerându-i să-l boteze în noua credință pe care o predica. Ambii au fost după aceea, decapitați, în anii 42 sau 44 d.Hr.

Trupul Sfântului Apostol Iacov a fost aruncat peste zidul Ierusalimului și dat drept hrana câinilor!

Prezentare carte - Ion Dumitrașcu - Treizeci și trei de zile de fericire. O fascinantă călătorie la Santiago de Compostela, Constanța

Dar, ucenicii sfântului, noaptea, au adunat rămășițele pământești ale acestuia și le-au pus într-o barcă pe care au așezat-o pe valurile mării...

Aici începe partea de legendă! Conform acesteia barca a traversat, în chip miraculos, Marea Mediterană, condusă zice-se, de un înger, a trecut prin strămtorea Gibraltar și, șapte zile mai târziu, a eșuat pe coastele Galiției în apropiere de portul Iria din Spania de astăzi!

Primele însemnări privind descoperirea mormântului Sfântului Apostol Iacob datează din anul 1077 și se găsesc în „Concordia de Antealtares”, în aceste timpuri, în zorii secolului al IX-lea un eremit pe numele său Pelagius, locuia pe lângă Biserica Felix de Lovio, nu departe de orașul Iria Flavia unde își avea reședința Episcopul Theodimir. Către anii 810 - 813 d.Hr. Pelagius este martorul unor fenomene supranaturale și primește, în vis, revelația locului unde se află mormântul Sfântului Apostol Iacob.

După ce i-a mărturisit acestea Episcopului Theodimir, cei doi au pornit în cercetare, ghidați, conform legendei, de o stea misterioasă de mare strălucire. Câmpul unde se găsea mormântul sfântului a căpătat ulterior numele de „Campus stellae” adică „câmpul stelei”, care va deveni mai apoi, Compostela. Pelagius și Theodimir, au descoperit un mormânt conținând trei sarcofage. Pentru Theodimir nu a existat nici un dubiu: era vorba de Apostolul Iacob și de cei doi ucenici ai săi Athanasie și Theodore despre care nu se mai știa nimic, de multe secole. Știrea a făcut mare vâlvă în regatul celor două Asturii și în Galiția. Regele Alphonse al II-lea (789 - 842) a hotărât ridicarea imediată a unei biserici pe acest loc „Campus stellae”.

Devoțiunea creștinilor a luat îndată amploare, mulțimile începând a se deplasa către acest loc, pentru a-l omagia pe Apostolul lui Iisus Hristos. Sanctuarul din Galiția capătă un renume imens în tot evul mediu, răspândit, încetul cu încetul, în toată creștinătatea.

În anul 844 d. Hr. victoria regelui Ramiro asupra maurilor la Clavijo, stabilește definitiv reputația de salvator a Sfântului Apostol Iacob. S-a zis că el ar fi fost acela care, sub aparența unui cavaler înflăcărat, i-ar fi condus pe creștini, la victorie!

Astfel, Sfântul Apostol Iacob devine Matamore (omorătorul de mauri), simbol al luptei împotriva necredincioșilor. Musulmanii sunt, încet-încet, izgoniți din Spania, în timpul Reconquistei (recucerirea teritoriilor pierdute de către creștinii spanioli).

Santiago de Compostela cunoaște un asemenea succes în cea de a doua jumătate a secolului al IX-lea încât a fost nevoie să se construiască o nouă catedrală, consacrată în anul 899 d. Hr. În spre anul 900 d. Hr. ca o recunoaștere supremă sediul episcopal este transferat din Iria Flavia la Compostela.

De mai bine de 100 de ani, Compostela este ultima etapă pentru milioane de pelerini dornici să ajungă să venereze relicvele din mormântul Sfântului Apostol Iacob.

În anul 950 d. Hr. Gotescalc - Episcop de Puy - en - Velay, se duce călare spre locurile unui sanctuar a cărei reputație nu încetează să crească, Santiago de Compostela. Zece ani mai târziu, către anul 960 d. Hr. contele de Rouerque, Raymond al II-lea, întreprinde de asemenea, un pelerinaj la Sfântul Apostol Iacob, dar, pe drum, este ucis de sarazini.

În anul 997 d. Hr. unul din șefii lor, Al Mansur, cucerește Compostela și o incendiază. Clopotele Bisericii sunt transportate la Cordoba iar sute de creștini sunt luați ca sclavi. Dar, revanșa nu va întârzia!

La moartea lui Al Mansur către anul 1002 d. Hr. Regele Navarei Sancho cel puternic, dă semnalul reconquistei! În anul 1064 d. Hr. Ferdinand cel Mare cucerește Coimbra și atribuie victoria sa înca

Prezentare carte - Ion Dumitrașcu - Treizeci și trei de zile de fericire. O fascinantă călătorie la Santiago de Compostela, Constanța
odată ajutorului miraculos al Sfântului Apostol Iacov.

Drept recunoștință, el vine în pelerinaj la Compostela. Este începutul unei perioade de creștere extraordinară care va dura până în secolul al XIV - lea. Secolul al XI - lea a văzut în tot occidentul creștin un nemaipomenit elan de energie și de credință, a cărei expresie, dintre cele mai frumoase o găsim în „arta romană”.

Schisma dintre biserica orientală (ortodoxă) și biserica occidentală (catolică) este în mod definitiv consumată în 1054 d. Hr. În anul următor, victoria turcilor asupra califatului Abassid va face mult mai dificile pelerinajele la Ierusalim și locurile sfinte.

Trei mari pelerinaje își vor disputa favorurile creștinilor: cele care duc la Ierusalim, cele care duc la Roma și cele care duc la Compostela. Din secolul XI până în cel de al XV - lea călătoriile spre Santiago ajung la apogeu.

Drumurile către Santiago de Compostela se vor trasa, încetul cu încetul, de-a lungul întregii Europe. Biserici și capele apar ca din pământ, din mâinile constructorilor medievali. Mănăstirile și spitalele primesc călătorii de pe drumurile pelerinajelor, apar din neant orașe care răspund nevoilor pelerinilor Sfântului Apostol Iacov.

După ce a cunoscut ora sa de glorie în secolul al XII - lea pelerinajul spre Santiago de Compostela a suferit un serios recul către secolul XIV - XV.

Aceasta se datora nesfârșitelor lupte dintre francezi și englezi din timpul războiului de 100 de ani (1337 - 1453) care făcea drumurile europene foarte periculoase.

Reforma (1438 - 1548) i-a adus o lovitură aproape totală. Inițiată de către Martin Luther aceasta a avut un succes puternic în toată Europa. Partizanii reformei se opuneau venerării relicvelor sfinte și deci a pelerinajelor.

Războaiele religioase care au însângerat Franța, în cursul celei de a doua jumătăți a secolului al XVI - lea, au încetinit puternic pelerinajele la Santiago de Compostela.

În timpul domniei lui Ludovic al XIII - lea (1610 - 1643) pelerinajul spre Compostela a suferit vicisitudinile războaielor dintre Franța și Spania. Motivând dezordinile care se produceau în regat sub pretextul pelerinajelor, Ludovic al XIV - lea a promulgat un edict în anul 1671, care reglementa aceste fenomene. Succesorul său Ludovic al XV - lea va merge și mai departe interzicând pelerinajele în țări străine...

Revoluția franceză și imperiul nu vor face nimic pentru a-l readuce la viață! Se putea crede ca recunoașterea oficială a relicvelor Sfântului Apostol Iacov cu ocazia săpăturilor din incinta catedralei, din anul 1884, de către papalitate, avea să dea semnalul unei reveniri. În realitate, va trebui să se aștepte venirea celei de a doua jumătăți a secolului al XX - lea, pentru a-i vedea pe „jacqueti” gata să reia drumurile glorioase de odinioară, așa cum, oamenii secolului al XII - lea au iubit cu pasiune aceste mari călătorii!

În anumite cazuri, pelerinajele erau impuse de biserică pentru ispășirea unor păcate grave cum ar fi adeziunea la erezia cathară.

Astfel, în anul 1258 d. Hr. un locuitor din orașul Najac, a fost condamnat să efectueze cinci pelerinaje, printre care și la Compostela. În alte cazuri, era vorba de un legământ pentru o vindecare socotită miraculoasă. Imense cohorte de „jacquets” se duceau, în evul mediu, pe jos, pe drumurile desfundate ale Franței și ale Navarei, fără a mai uita și de îndepărtata Galiție.

Prezentare carte - Ion Dumitrașcu - Treizeci și trei de zile de fericire. O fascinantă călătorie la Santiago de Compostela, Constanța

Echipamentul pelerinului medieval s-a conturat de-a lungul secolelor: simple sandale, o manta, o pălărie de fetru cu boruri largi. Cam așa era îmbrăcat pelerinul secolului al XV- lea.

Nelipsit în echipamentul „jacquets-ilor”, era toiagul pe care se sprijinea și care îl apăra, de câini, de lupi sau chiar de tâlhari. Un mic săculeț ca o traistă ciobănească de a noastră, îi folosea pelerinului pentru a duce o mică rezervă de pâine. Pentru apa de băut foloseau un fel ploscă.

Înainte de plecare, pelerinul era obligat sa-și redacteze testamentul și de asemenea sa-și pună în ordine afacerile..

Preotul din parohia sa îl binecuvânta pe viitorul „jacquet” facând o rugăciune specială pentru buna reușită a călătoriei.

Emblema specifică pelerinului a devenit, în decursul timpului, scoica, faimoasă deoarece ea atesta ajungerea acestuia la capătul călătoriei, îndeplinirea pelerinajului reprezentând astfel recompensa supremă pentru efortul depus. Scoica era cusută fie pe pălărie, pe traistă sau pelerină, ca semn distinctiv.

Milostenia era regula absolută față de pelerinul de Compostela, dar, cu timpul, din păcate, scoica și-a pierdut caracterul sacru. Pelerinul primea îngrijiri, găzduire, hrană, pe parcursul călătoriei sale de la diversele instituții de caritate întâlnite pe traseul respectiv.

Mai apoi, au apărut și falșii pelerini, care erau de fapt cerșetorii. Aceștia nu puteau fi deosebiți de adevărații pelerini, așa numiții „jacquets”.

Existau patru rute care duceau spre Santiago de Compostela. Ele se uneau într-una singură la Puente la Reina, pe teritoriul spaniol.

Aceste drumuri treceau prin: Saint - Gilles (du Gard), Montpellier, Toulouse și Somport, acesta fiind primul traseu. Un al doilea trecea prin Notre Dame du Puy, Sainte Foy de Conques și Saint Pierre de Moissac. Un al treilea traseu traversa Sainte Marie - Madeleine de Vezelay, Saint Leonard in Limousin și orașul Perigueux. Cel de-al patrulea drum trecea prin Saint Martin de Tour, Saint Hilaire de Poitiers, Saint Jean d'Angely, Saint-Eutrope de Saintes și prin orașul Bordeaux.

Toate aceste însemnări au fost extrase din „Guide du pelerin de Saint Jacques” din care mai există doar o duzină de exemplare în manuscris. El data din anii 1135 - 1140 d. Hr. și era redactat în limba latină, reprezentând un document istoric excepțional prin calitatea informațiilor.

Din secolul al XII - lea până în secolul al XIV- lea, pe drumurile spre Santiago de Compostela, treceau în fiecare an, zeci de mii de pelerini. Pentru aceștia se organizase o adevărată rețea de primire, încă din a doua jumătate a secolului al XVI - lea.

Ca urmare a pelerinajului său la Compostela din anul 1169, Guillaume al IV - lea arhiepiscopul senior de Parthenay, a construit biserica Saint Jacques și Prioratul Madeleine unde pelerinii se puteau odihni și ruga.

Nu de mult timp am avut șansa să vizionez un film despre Santiago de Compostela (cred că pe canalul TV5) unde, un funcționar aplica o ștampilă pe un fel de adeverință acordată pelerinului.

Operația de aplicare a ștampilei se numea „compostare”. S-ar părea că acest termen derivă tot de la Compostela. De altfel, pe paginile care îmbracă copertile superbului volum intitulat „Sur les chemins de Compostelle” de Patrick Houet și Ivon Boelle, Editions Ouest - France, tipărit în anul 2002, din care m-am inspirat pentru aceste rânduri, apar niște frumoase ștampile, de diferite forme,

Prezentare carte - Ion Dumitrașcu - Treizeci și trei de zile de fericire. O fascinantă călătorie la Santiago de Compostela, Constanța
având inscripționate: localitatea și data (majoritatea din anul 1995). Această minunată lucrare, în limba franceză, descrie cele patru drumuri pe care le apucau pelerinii medievali de-a lungul Franței, ilustrate cu o multitudine de fotografii de monumente, peisaje și chiar de pelerini.

Printre aceștia îl putem admira și pe unul din autori, Patrick Houet în chip de pelerin, el însuși! Deviza pelerinilor era „Ultreia”! care însemna „Mereu mai departe”.

Gombos Stelian

